

**UCHWAŁA NR XLIV/299/14
RADY MIEJSKIEJ W DUKLI**

z dnia 23 stycznia 2014 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Zawadka Rymanowska

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 594 z późniejszymi zmianami) oraz § 10 ust.2 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. z 2013 r., poz. 501), Rada Miejska w Dukli uchwała, co następuje:

§ 1. Zatwierdza „ Plan odnowy miejscowości Zawadka Rymanowska”, przyjęty 7 stycznia 2014 r. przez Zebranie Wiejskie Mieszkańców Zawadki Rymanowskiej, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Dukli.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Dzedzic

Plan Odnowy Miejscowości Zawadka Rymanowska 2014 - 2021

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
2. CHARAKTERYSTYKA SOŁECTWA.....	3
2.1. Położenie administracyjne i środowisko przyrodnicze.....	3
2.2 Podstawowe dane (powierzchnia, liczba ludności, instytucje, działalność kulturalna i sportowa, organizacje, położenie komunikacyjne, gospodarka, struktura społeczna)...	3
2.3 Historia.....	4
3. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI ZAWADKA RYMANOWSKA.....	4
4. ANALIZA MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWYCH SOŁECTWA ZAWADKA RYMANOWSKA (mocne i słabe strony).....	5
5. PLAN DZIAŁAŃ - NASZA WIZJA.....	6
6. POWIĄZANIA I KORELACJE NASZEGO PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	7
7. CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKAJANIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW.....	9
8. PODSUMOWANIE.....	9

1. Wprowadzenie

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Nie jako „mini-miasto”, wysoko zurbanizowana i konkurująca z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowa wieś”, nowoczesna, lecz ceniąca i zachowująca swój wiejski charakter i kulturową specyfikę.

Plan Odnowy ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy:

1. Plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe.
2. Zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwia stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej.
3. Dokument umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga konsensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna.
4. Tworzenie Planu Odnowy sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości, a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.
5. Plan Odnowy Wsi umożliwia staranie się o dofinansowanie planowanych przedsięwzięć.

Podstawą tworzenia Planu Odnowy jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt synergii, przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków.

2. Charakterystyka Sołectwa

2.1. Położenie administracyjne, topograficzne i środowisko przyrodnicze.

Pomiędzy Masywami gór Cergowej (716 npm) i Piotrusia (728 npm) w dolinie potoku Tereściańskiego leży stara połemkowska wieś Zawadka Rymanowska. Na jej wschodnich krańcach, na wysoczyźnie pod Kiczera (527m) znajduje się przysiółek Abramów z zabudowaniami po PGR. Zawadka Rymanowska usytuowana jest 13 km od miasteczka gminnego Dukla w powiecie krośnieńskim. Wieś jest zbudowana przy jednej osi drogi kończącej się w sąsiadującej opustoszałej dolinie byłej połemkowskiej wsi Kamionka. Zawadka leży w obszarze chronionym „Natura 2000”, w otulinie Jaśliskiego Parku Krajobrazowego, a na górującej ponad Zawadką Cergowej znajduje się „Rezerwat Cisów”. Można tu spotkać wiele chronionych gatunków roślin i zwierząt. W centrum wsi znajduje się kościół - zabytkowa połemkowska cerkiew, dom ludowy, plac zabaw i boisko.

2.2 Podstawowe dane (powierzchnia, liczba ludności, instytucje, działalność kulturalna i sportowa, organizacje, położenie komunikacyjne, gospodarka, struktura społeczna.)

Powierzchnia sołectwa: ok. 2810 ha

Liczba mieszkańców - zestawienie z 5 ubiegłych lat, według danych parafialnych, które podają rzeczywisty stan, różniący się od stanu zameldowania z powodu pracy za granicą:

Lata	2013	2012	2011	2010	2009
ilość mieszkańców	218	222	223	220	215

Do wsi dojeżdża w dni nauki szkolnej, dwa razy dziennie, autobus szkolny, poza nim nie ma żadnych innych środków komunikacji publicznej, mieszkańcy zdani są na pojazdy własne, a jak ich nie mają muszą iść na piechotę 5 km do głównej drogi krajowej biegnącej przez sąsiednią wieś Trzciana. Zawadka należy do parafii Trzciana - Zawadka Rymanowska obsługiwanej przez ojców Bernardynów z klasztoru w Dukli. Na terenie wsi działa Stowarzyszenie „Karpatka” założone w 2008 roku na rzecz rozwoju wsi karpackiej. Jest tu 39 gospodarstw rolnych, większość uprawiana na własne potrzeby. Zamieszkuje tu około 54 emerytów i rencistów, 32 osoby pracujące, około 14 osób mieszka i pracuje za granicą, pozostała część to bezrobotni i dzieci. 7 gospodarstw to stare domy kupione na potrzeby letniskowe lub na stałe zamieszkałe przez przybyszów z miasta. Pod koniec wsi w starej chyży połemkowskiej mieści się Studencka Baza Turystyczna a pomiędzy wsią a przysiółkiem usytuowane jest Gospodarstwo Agroturystyczne i Pracownia Rękodzieła „Farfurnia”. W przysiółku znajduje się duże gospodarstwo rolne specjalizujące się w hodowli bydła rogatego i trzody chlewnej.

2.3 Historia

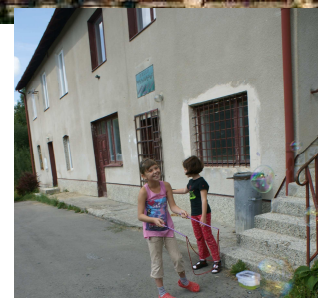
Źródła historyczne nie są pewne co do daty powstania Zawadki. Jedno z nich podaje, że wieś założono 1583 roku, a cztery lata później biskup Jan z Targowiska nadał przywilej lokacyjny (na prawie wołoskim) Wołochowi Ladomirowi. Inna wersja mówi, że wieś założono już na początku XIV (byłoby to wtedy jedno ze starszych siół w okolicy), a w roku 1587 została jedynie przeniesiona na prawo wołoskie. Jak było rzeczywiście - nie wiadomo, źródła są na szczęście jednomyślne jeżeli chodzi o dalszą historię wsi.

Grekokatolicka cerkiew powstała we wsi już w XVI wieku, od roku 1720 w Zawadce mieściła się parochia. W 1855 roku zbudowano nową świątynię pod wezwaniem Opieki Matki Boskiej. Cerkiew była orientowana, drewniana i o zrębowej konstrukcji. Obok, w tym samym roku, wzniesiono murowaną, orientowaną i sklepioną kolebkowo kaplicę oraz drewnianą dzwonnice (dzwonnica ta została w 1983 roku zastąpiona dzwonnica wykonaną z metalowych kątowników). W 1880 roku wieś zamieszkiwało 970 osób z czego 946 grekokatolików, 8 było katolikami obrządku łacińskiego oraz 16 żydów.

Przed samą drugą wojną światową wieś liczyła 76 gospodarstw, natomiast po zakończeniu wojny wszystkich Łemków wysiedlono, a na ich miejsce sprowadzili się Polacy z okolic Jasionki i Lubatowej. Do 1992 roku we wsi działała Szkoła Podstawowa, z powodu zmniejszającej się liczby dzieci została zlikwidowana.

3. Analiza Zasobów Zawadki Rymanowskiej.

- walory krajobrazowe,
- czystość środowiska naturalnego,
- cisza i spokój,
- baza noclegowa (gospodarstwo agroturystyczne, baza studencka)
- nie ogrzewany dom rekolekcyjny,
- nie ogrzewany dom ludowy,
- zabytkowa cerkiew,
- 3 zabytkowe cmentarze połemkowskie, z czego jeden wyremontowany,
- szlak turystyczny przecinający wieś,
- duże arealy Lasów Państwowych sąsiadujące ze wsią,
- las mienia gminnego (ok. 61 ha),
- 3 stawy rybne w dolinie „Kamionki”
- cmentarz połemkowski w dolinie „Kamionki”
- zabytkowa architektura drewniana,
- architektura po-PGR,
- barszcz Sosnowskiego - roślina tępiona z urzędu, na razie czysto teoretycznie,

4. Analiza możliwości rozwojowych sołectwa Zawadka Rymanowska

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - walory przyrodnicze, - atrakcyjność turystyczna ukształtowania terenu, - walory ekologiczne, - mała społeczność mieszkańców (wszyscy się znamy), - duże kompleksy leśne sąsiadujące ze wsią, - zabytkowa cerkiew, - umiejętności rękodzielnicze lokalnych gospodyń, - utalentowana i chętna do działania młodzież, - zabytkowa zabudowa odziedziczona po Łemkach, - umiejętności zbieracze wielu mieszkańców (grzyby, tarnina, zioła), - nowe możliwości zapożyczania dobrych praktyk z zagranicy, - istnienie Stowarzyszenia „Karpatka” wspierającego działania na rzecz lokalnej społeczności, - istniejąca kanalizacja i oczyszczalnia ścieków w przysiółku, - „Natura 2000” chroniąca wieś przed dewastacją środowiska - najważniejszego, unikatowego lokalnego zasobu, - nieprzelotowość drogi przy której usytuowana jest wieś - sprzyja powstawaniu gospodarstw agroturystycznych, - baza noclegowa już istniejąca, - działająca na terenie wsi pracownia ceramiczna, - wzrost przyrostu naturalnego w ubiegłych 5 latach w stosunku do poprzednich pięciu lat, - przybysze z miasta zasilający społeczność. 	<ul style="list-style-type: none"> - plan budowy zalewu obejmujący dolną część wsi - długoletnio blokujący części gospodarzom możliwość podejmowania działań inwestycyjnych i swobodnego podejmowania prywatnych decyzji życiowych, - brak kanalizacji (z wyjątkiem przysiółka), w części gospodarstw sławojki, - brak sklepu, - brak oświetlenia ulicznego w 3/4 wsi, - niedoinwestowany budynek domu ludowego, - wiele budynków pokrytych eternitem, - brak docelowego bezpiecznego ujęcia wody pitnej w przysiółku, - droga powiatowa - ostatniej kategorii - trudno wyegzekwować niezbędne remonty, - brak zadaszonych wiat przystankowych - brak połączenia komunikacyjnego poza autobusem szkolnym, - brak całorocznych zajęć pozalekcyjnych, - brak przedszkola, - brak Proboszcza mieszkającego na miejscu, - częste występowanie choroby alkoholowej, - trudności z dostępem do internetu w części gospodarstw, - bieda strukturalna uniemożliwiająca inwestowanie w rozwój osobisty mieszkańców, - obawa przed współpracą sąsiedzką mieszkańców, - oddalenie od rynku pracy, - brak współczesnego cmentarza, - zły stan bitych dróg gminnych we wsi, - niedobory w poczuciu własnej wartości mieszkańców, - architektura byłego nie remontowanego PGR, - barszcz Sosnowskiego zarastający łąki, rowy i nieużytki, niebezpieczny dla człowieka w okresie letnim, - przepuszczalne szamba przydomowe, - ludzie młodzi zameldowani w Zawadce w większości tu nie mieszkają, - brak polityki prorodzinnej w gminie,

5. Plan działań

CO?	CEL I PRZEZNACZENIE	KIEDY?	ZA ILE?
1. Budowa studni wody pitnej dla przysiółka,	Dla poprawy bezpieczeństwa sanitarnego	2014	18 000,-
2. Oświetlenie wsi - pozostałej części, na dole we wsi budowa już zaprojektowanej linii, w przysiółku zamówienie projektu do odremontowanej istniejącej linii.	Podniesienie bezpieczeństwa i komfortu poruszania się pieszych	2014	56 000,-
3. Remont dwóch pomieszczeń świetlicowych, + budowa kominka grzewczego na głównej sali domu ludowego, przedłużenie kanału kominowego,	Umożliwienie organizacji spotkań społeczności w sezonie zimowym, możliwość organizacji zajęć pozalekcyjnych całorocznie.	2014	25 000,-
4. Budowa bitej drogi gminnej na odcinku 100 m w ciągu drogi w stronę wsi Lubatowa, gdzie droga istniejąca przebiega po prywatnej działce,	W celu dokończenia działań rozwiązujących sporny temat tego odcinka działki.	2014	25 000,-
5. Wznowienie działalności sklepu w domu ludowym,	Dla poprawy warunków życia, szczególnie osób starszych.	2014 - 2015	-
6. Przyspieszenie wprowadzania zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, co umożliwi mieszkańcom rozwój gospodarstw.	Poprawa warunków życia i równanie szans zrównoważonego rozwoju	2014 - 2015	-
7. Wasypanie tłucznem, wyrównanie i odwodnienie odcinka bitej drogi gminnej prowadzącej do kościoła, usytuowanej w wąwozie(ok. 100 m)	Cele użytkowe i reprezentacyjne	2014 - 2015	25 000,-
8. Promocja walorów turystycznych i rękodzielniczych wsi - internet, Biuro Gminnej Informacji Turystycznej, organizowane przez Stowarzyszenie imprezy i festiwale,	Wypromowanie wszelkich zalet wsi, podniesienie poczucia własnej wartości mieszkańców, motywacja do działań zespołowych dla mieszkańców.	2014 - 2021	Koszty Stowarzyszenia + gminna dotacja: 14 000 (2 000 rocznie)
9. Szkolenia, kursy dla dorosłych mieszkańców, zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży, zajęcia przedszkolne - słowem równanie szans obywatelskich dla naszych mieszkańców (Organizowane przez Stowarzyszenie - dofinansowywane przez Gminę i inne instytucje)	Równanie szans, integracja mieszkańców, podnoszenie kwalifikacji i poszerzanie horyzontów	2014 - 2021	koszt Stow.+ dofinansowanie ze strony gminy 14 000 (2 000 rocznie)

Co?	Cel i przeznaczenie	Kiedy?	Za ile?
10. Utylizacja eternitowych pokryć dachowych przy współpracy z gminnym programem refundacji tych działań	Ochrona środowiska i zdrowia mieszkańców,	2014 – 2021	5 600,-
11. Stylowa (drewniana z góry, kamienna z dołu) elewacja domu ludowego, ocieplenie stropu, malowanie dachu domu ludowego, schody ewakuacyjne, wymiana pozostałej starej stolarki okiennej i drzwi do dolnych pomieszczeń, modernizacja instalacji elektrycznej w górnej części domu ludowego, modernizacja kuchni, naprawa balkoniku przy głównym wejściu,	Przeznaczenie użytkowe, cele reprezentacyjne, bezpieczeństwa i podnoszące standard i ekonomię użytkowania, a także podnoszące estetykę centrum wsi.	2015 - 2021	170 000,-
12. Remont mostku u wylotu drogi gminnej na Lubatową + budowa 3 drewnianych wiat przystankowych przy drodze powiatowej, dostosowanych architekturą do tradycyjnej zabudowy wsi,	Naprawa skutków erozji wody, Wiaty potrzebne w celu zadbania o kondycję zdrowotną uczniów i innych oczekujących na autobus, tradycyjny wygląd wiat celowo dostosowany do architektury wsi.	2015 - 2017	50 000,-
13. Utwardzenie drogi gminnej prowadzącej do lasu mienia gminnego,	Ułatwi trudny transport pozyskanego drewna z lasu na skład sołecki.	2015 – 2017	50 000,-
14. Praca nad dokumentem i pozyskaniem dofinansowania gminnego projektu walki z barszczem Sosnowskiego + realizacja tego projektu,	Realna walka z gatunkiem, który jest dużym lokalnym problemem	2015 - 2018	200 000,- (kwota szacunkowa)
15. Praca nad projektem gminnym zaradzenia problemowi zanieczyszczenia środowiska ściekami. (Z powodu wciąż niedookreślonego w czasie zalewu - wchodzi w grę tylko szczelne oczyszczalnie przydomowe, tak dla domu ludowego jak i dla pozostałych gospodarstw - konieczne zdobycie dotacji).	Rozwiązanie problemu zanieczyszczenia środowiska (u źródła), Przeznaczone dla gospodarstw wiejskich w dolnej - części wsi (przysiółek ma oczyszczalnię)	2015 - 2017	200 000,- (kwota szacunkowa)
16. Przeciwdziałanie e - wykluczeniu. Gminny projekt udostępnienia taniego, stabilnego internetu dla potrzebujących tego mieszkańców wsi, podłączenie internetu do domu ludowego,	Umożliwienie mieszkańcom pracy przez internet, pozyskiwania informacji. Internet w domu ludowym umożliwi organizację kursów komputerowych i innych tego typu działań.	2015 - 2017	50 000,- (kwota szacunkowa)

Co?	Cel i przeznaczenie	Kiedy?	Za ile?
17. Remont pozostałych odcinków drogi powiatowej,	Podniesienie standardu życia, obniżenie kosztów utrzymania samochodów	2015 – 2019	Koszty powiatu
18. Uruchomienie gminnego projektu dofinansowania inwestycji agroturystycznych i zachowania budownictwa tradycyjnego,	Motywacja i stworzenie możliwości rozwoju tutejszych gospodarstw, umożliwienie zadbania o wiejskie zabytki w rękach prywatnych.	2015 - 2021	200 000,- (koszt szacunkowy)
19. Oznakowanie i remont zabytkowych cmentarzy + oznakowanie przy głównej drodze zabytkowej cerkwi ,	Promocja, informacja, zadbanie o spuściznę kulturową.	2015 - 2021	koszt stowarzyszenia
20. Dalsze remonty zabytkowej cerkwi,	Zadbanie o zabytek.	2015 - 2021	ewentualne dotacje gminy: 100 000,-
21. Założenie spółdzielni socjalnej gospodyń domowych, założenie świetlicy całorocznej i biblioteki w domu ludowym,	Zebranie talentów lokalnych i próba ich zintegrowania wokół wspólnego mini –biznesu, rozwój i stworzenie centrum kulturalnego wsi.	2017 -2018	ze strony gminy udostępnienie pomieszczeń
22. Budowa niewielkiego, nowego, spełniającego normy unijne placu zabaw i modernizacja boiska,	Utrzymanie przyjaznej dzieciom przestrzeni wspólnej, rozwój fizyczny dzieci i młodzieży.	2017 – 2021	30 000,-
23. Praca nad gminnym projektem umożliwiającym dofinansowanie inwestycji fotowoltaicznych dla mieszkańców wsi,	Docelowe obniżenie kosztów energii elektrycznej gospodarstw, niesienie myśli postępowej nie stojącej w sprzeczności do względów ochrony krajobrazu i lokalnej flory i fauny.	2017 -2021	500 000,- Koszt szacunkowy
24. Założenie cmentarza wiejskiego,	Pożytek doczesny i wieczny. Praca nad samookreśleniem przynależności mieszkańców.	2021	darowizna gminnej działki dla Parafii.

6. Powiązania i korelacje naszego Planu z innymi istniejącymi dokumentami

Plan ten został ułożony z uwzględnieniem zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, biorąc pod uwagę specyfikę obszaru „Natura 2000”, a także znając zapisy Gminnego Planu Ochrony Środowiska i Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Gminy Dukla na lata 2013 – 2032.

7. Charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców

Wieś ma charakter ulicówki, przy której usytuowane są domostwa w większości drewniane połemkowskie, w centrum wsi znajduje się brzydki szary murowany dom ludowy ze starym drewnianym placem zabaw (wykonany w czynie społecznym) i kościół – drewniana cerkiew nieopodal której jest boisko. To miejsca spotkań mieszkańców. Zrobiło się tu wyraźnie bardziej pusto od kiedy zamknięto sklep 5 lat temu. W lecie w domu ludowym odbywają się zajęcia dla dzieci i młodzieży organizowane przez Stowarzyszenie „Karpátka”. Dzieci chętnie przychodzą na plac zabaw, który poprawiamy własnymi rękoma, ale drewniane zabawki mają już 7 lat, niedługo nie będzie co naprawiać. Młodzież sama kosi boisko i chętnie je użytkuje. Dbłość o zachowanie unikatowego tradycyjnego charakteru krajobrazu jest szczególnie ważna dla wizerunku i atrakcyjności turystycznej naszej wsi.

8. Podsumowanie

Wieś Zawadka Rymanowska posiada całkiem spory potencjał jak na tak małą wieś i mamy nadzieję, że przy owocnej współpracy z Gminą uda nam się „Odnowić jej oblicze”.